

Arbeidsinkludering

for personer med Asperger syndrom, ADHD og Tourettes syndrom

I forbindelse med avslutning av et 10 års arbeid med fagnettverk og ferdigstilling av tre veiledningshefter til NAV om Asperger syndrom, ADHD og Tourettes syndrom, arrangeres samling for fagpersoner i NAV og helse **4. - 5. november 2019**.

Samlingen vil ha fokus på **erfaringsdeling** og **økt kompetanse**.

Målgruppen for samlingen er ansatte på NAV Hjelpemiddelsentral, NAV Arbeidsrådgivning, jobbspesialister og aktuelle fagpersoner innen helse.

I tillegg til plenumsforedrag vil det være en rekke **læringsverksted for erfaringsdeling** hvor blant annet kognisjon og hjelpemidler, støttetiltak for inkludering i utdanning og arbeid, brukers perspektiv og arbeidsgivers perspektiv er noen av temaene.

4. - 5. november 2019

Park Inn by Radisson Oslo Airport, Gardermoen Hotel

Program

Mandag 4. november

09:30 - 10:00	Registrering og kaffe/te
10:00 - 10:15	Velkommen v/ Kjell Hugvik, Arbeids- og tjenestedirektør, Arbeids og velferdsdirektoratet
10:15 - 11:15	Eksekutive funksjonsvansker (foreløpig tittel) v/ Merete Glenne Øie, nevropsykolog og professor, Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo
11:15 - 11:35	Pause
11:35 - 12:20	Gode grep for arbeidsinkludering (foreløpig tittel) Hvilken kompetanse er det ønskelig at fagpersoner har? v/ Autismeforeningen, Norsk Tourettes forening og ADHD Norge
12:20 - 13:00	Mer informasjon kommer
13:00 - 14:00	Lunsj
14:00 - 14:45	Læringsverksted (se egen oversikt)
14:45 - 15:00	Pause og forflytning
15:00 - 15:45	Læringsverksted (se egen oversikt)
15:45 - 16:00	Pause og forflytning
16:00 - 17:00	Læringsverksted (se egen oversikt)
17:00	Avslutning
19:00	Middag

Tirsdag 5. november

08:30 - 09:15	Læringsverksted (se egen oversikt)
09:15 - 09:30	Pause og forflytning
09:30 - 10:15	Læringsverksted (se egen oversikt)
10:15 - 10:45	Pause med utsjekk og forflytning
10:45 - 11:30	Læringsverksted (se egen oversikt)
11:30 - 12:30	Lunsj
12:30 - 14:40	Mr. Tourette og jeg (foreløpig tittel) inkludert pauser v/ Pelle Sandstrak, svensk-norsk komiker, skuespiller, regissør og forfatter av boken Mr. Tourette og jeg
14:40 - 15:00	Avrunding og vel hjem

Læringsverksteder på samlingen

1. Tilrettelegging i høyrere utdanning

Læringsverkstedet vil gi en oversikt over styrker og utfordringer studenter med ADHD og Asperger opplever i høyere utdanning, og hvilke tilretteleggingstiltak som finnes for disse studentene på lærestedene. Det vil bli vist til konkrete tiltak som har hatt stor effekt for studentenes mestring og trivsel i høyere utdanning, og eksempler på hensiktsmessig samarbeid mellom NAV og universiteter og høyskoler.

v/ Elinor J. Olaussen, Universell og Kari Voldhagen, NTNU Tilrettelegging

2. Spesialistbedriften AS

Tilnærmingsmåte og metodikk for kartlegging og oppfølging.

v/ Linda Nygård, Spesialistbedriften AS

3. Erfaringer fra undersøkelser om arbeidsdeltakelse blant voksne med ADHD, Asperger syndrom og Tourettes syndrom

I forbindelse med utarbeidelsen av veiledningsheftene for arbeidssøkere med henholdsvis ADHD, Asperger syndrom, og Tourettes syndrom ble det gjennomført spørreskjemaundersøkelser for å kartlegge brukergruppens erfaringer med deltakelse i arbeidslivet. Læringsverkstedet vil gi en oversikt over resultater og funn fra de enkelte undersøkelsene og holde disse opp mot hverandre. Erfaringer med NAV og andre instanser vil bli særskilt vektlagt.

v/ Michael B. Lensing, NevSom, Oslo universitetssykehus

4. Kognitive hjelpemidler - utfordringer med å ta i bruk teknologien

Læringsverksted om hvordan vi kan jobbe med å introdusere kognitive hjelpemidler på en arbeidsplass. Om forutsetninger for å lykkes, og utfordringer vi kan møte på. Diskusjon omkring case på hvordan nye roller, oppgaver og ansvar fordeles på en arbeidsplass når en bruker med kognitive utfordringer ønsker å benytte kognitive hjelpemidler.

v/ Gunnar Micelsen, NAV Hjelpemiddelsentral Nordland

5. Vi inkluderer! - et samarbeid mellom NAV, NHO og partene i arbeidslivet

Vi inkluderer! er et nytt prosjekt og en del av regjeringens inkluderingsdugnad. Gjennom prosjektet skal NAV og partene i arbeidslivet samarbeide på en måte som får flere som står utenfor arbeidslivet inn i jobb. Prosjektet prøves ut i tre fylker. Vi får presentert erfaringer så langt og intensjoner for videreføring.

v/ Rita Walberg, prosjektleder Vi inkluderer i Oslo

6. Unicus AS

Hvordan utnytte kompetansen til mennesker med Asperger syndrom i arbeidslivet?

Tilnærmingsmåte og metodikk. Oppfølging og erfaringer på arbeidsplassen.

v/ Christian Ursin-Holm, Unicus AS

7. Kognitive hjelpemidler - muligheter med teknologi

Presentasjon av hvordan finne fram til kognitive hjelpemidler som kan være til nytte for arbeidstakere med bl.a. Asperger syndrom og ADHD. Ved bruk av case vise hvordan vi kartlegger arbeidstakers hjelpemiddel- og tilretteleggingsbehov på arbeidsplassen, og velger ut teknologi (både hjelpemidler og forbruksteknologi).

v/ Elin Svendsen, NAV Hjelpemiddelsentral Trøndelag

8. Digitale talent

Gaming som ressurs og tilknytning til et digitalt arbeidsliv.

v/ Ole Christian Myrbostad, Fag og utvikling, NAV Møre og Romsdal

9. Mentor på arbeidsplassen

Samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og mentor på arbeidsplass. Erfaringer og gode grep.

v/ Ole Jan Hustøl, HABU Stavanger

10. Fønix AS – tilpassede tiltaksplasser for mennesker med Asperger syndrom

Kompetansebedriften Fønix. Hvordan inkludere i ordinært arbeidsliv.

v/ Susanne Fausanger, Fønix AS

11. Arbeidslivskompetanse

Hvordan implementere arbeidslivskompetanse til personer med Asperger syndrom? Hvilke tema er viktig å vektlegge i et kurstilbud?

v/ Siri Møll, NAV Arbeidsrådgivning Bergen

Hva er et læringsverksted?

Samling kognisjon skal ha flere parallellsesjoner, kalt læringsverksted. Et læringsverksted er en læringsarena hvor det er mellom 20 – 50 deltakere med en prosessleder samlet i et egnet rom. Her deles erfaringer og resultatene som er oppnådd med kollegaer på en systematisk måte, og bidrar til å inspirere deltagerne til å tenke i nye baner. Det er spesielt fokus på å dele det man har lykket med, hvilke resultater som er skapt og hvilken merverdi dette har ført til.

Proessen i et læringsverksted

Deltakerne lytter først til det som blir presentert (25 minutter). Deretter får deltakerne anledning til å tenke ut spørsmål sammen to og to/grupper (10 minutter), før det gis rom for å stille spørsmålene til de som holder foredraget (10 minutter). Prosesslederen leder møte/prosessen. Når deltakerne er ferdig med første læringsverkstedet går de videre til neste læringsverksted.

